

US Army 'transformation' en de Koninklijke Landmacht

De toekomst wordt zichtbaar, maar wat doen we ermee?

M.C. de Kruij - kolonel der infanterie*

N.J.E. van der Zee - majoor der genie*

Inleiding

Gemiddeld iedere vijftig jaar zijn we getuige van een *Revolution in Military Affairs* (RMA). Het betreft een ongekend tempo van veranderingen binnen krijgsmachten, vaak ingegeven door een combinatie van technologische ontwikkelingen, organisatie, doctrine en de factor mens.

De ontwikkelingen op het gebied van IT en de strategische overmacht van de Verenigde Staten (vs) zijn de grootste drijfveren geweest voor de huidige RMA waarmee de Amerikaanse strijdkrachten dagelijks leven en werken.

Vanuit Nederland hebben we kunnen meekijken met de ontwikkelingen bij de US Army. Onder leiding van de *Army Chief of Staff*, generaal Eric K. Shinseki, ontwikkelde de US Army een allesomvattende toekomstvisie waarin de RMA handen en voeten moet krijgen en die veel verder reikt

dan een obligate lange-termijnopinie. Deze integrale benadering kennen wij onder de naam *transformation* en is door de overige krijgsmachtdelen in de USA inmiddels geadopteerd en gekopieerd. 'Transformation' vereist van de US Army een absolute strategische, operationele en tactische superioriteit in het gehele spectrum van operaties en krijgt gestalte in zeven specifieke karakteristieken: *responsive, deployable, agile, versatile, lethal, survivable and sustainable*.¹

'Transformation' is zowel een proces als een product. Voor de US Army moet dit uiteindelijk uitmonden in de *Objective Force*. Een landleger dat in staat is: *to see first, to understand first and to act first and finish decisively*.² Om dat mogelijk te maken zijn verregaande technologische ontwikkelingen noodzakelijk, met name op het gebied van wapensystemen en *command, control, communications, computers, intelligence, surveillance and reconnaissance* (C4ISR).

In dit artikel zal duidelijk worden dat die ontwikkelingen veel meer omvatten dan het opwaarderen van de bestaande systemen. Het gaat hier in veel gevallen om fundamentele wijzigingen. Wijzigingen die hun invloed zullen hebben op ieder aspect in de US Army, van doctrine tot en met het optreden van de individuele soldaat. Het is daarom dat de US Army, hoewel de 'Objective' Force pas in 2030 volledig moet zijn gerealiseerd, nu al is begonnen met de realisatie en het

bijbehorende veranderingsproces. Dit proces wordt in de US Army *Army Transformation* genoemd.

Als enig overgebleven supermacht in de wereld en belangrijkste bondgenoot binnen de NAVO zijn de vs de voornaamste militaire trendsetter voor Europa in het algemeen en Nederland in het bijzonder. Vandaar dat in ons land de ontwikkelingen in de vs met bijzondere belangstelling worden gevolgd. Recentelijk is er in militaire vakbladen dan ook veel aandacht besteed aan de inhoud van 'transformation'. In dit artikel richten wij ons op de betekenis ervan voor de Nederlandse krijgsmacht in het algemeen en de Koninklijke Landmacht in het bijzonder.

'Transformation': de achtergronden

Na de Koude Oorlog hebben de vs hun rol als enige overgebleven supermacht zichtbaar gemaakt in hun veiligheidsbeleid. Deze keer betrof het geen terugkeer naar het isolationisme, zoals voor 1940 de tendens was. In plaats daarvan werd ervoor gekozen militair vermogen te zien als een legitiem instrument om Amerikaanse belangen veilig te stellen en te behartigen. Deze tendens werd nogmaals versterkt door de recent verschenen *National Security Strategy*, waarin President Bush ondubbelzinnig aan geeft de inzet van militair vermogen

* Kolonel De Kruij studeert momenteel als cursist aan het US Army War College te Carlisle, Pennsylvania. Majoor Van der Zee is cursist aan het Command and General Staff College (US Army) te Leavenworth (Kansas).

¹ o.a. TRADOC Pamphlet 525-4-0, *The US Army Objective Force, Maneuver Sustainment Concept of Operations* (Fort Monroe, Virginia, Version 18 December 2001), 8.

² o.a. TRADOC Pamphlet 525-3-0, *The US Army Objective Force, Operational and Organizational Concept* (Fort Monroe, Virginia, Draft 1, November 2001), 25.

als een zeer bruikbare en waarschijnlijke optie te zien.³

De diverse herstructureringen van de krijgsmacht in het afgelopen decennium deden niets aan dit inzicht af. Hoewel het aantal permanent in het buitenland gestationeerde troepen sterk werd gereduceerd, behield de Amerikaanse krijgsmacht haar expeditionaire karakter.

Het voornemen actief gebruik te maken van de krijgsmacht ten behoeve van het buitenlandbeleid bleek geen loze frase. In de afgelopen twaalf jaar hebben de vs hun militaire potentieel veelvuldig ingezet in een scala aan operaties, variërend van gevechtsoperaties (Golffoorlog en Afghanistan) tot aan vredesoperaties (van Somalië tot Bosnië). Gaandeweg groeide daarbij het besef dat de Amerikaanse krijgsmacht te kampen had met een aantal structurele problemen, die om een dito oplossing vroegen. Welke zijn dat?

Onderwaardering grondcomponent

Er is sprake van een langzaam ontstane onderwaardering van de grondcomponent. Onder invloed van de successen in de Golffoorlog en de voortschrijdende technologische ontwikkelingen, vatte aanvankelijk het optimisme post, dat conflicten in de toekomst relatief 'klinisch' zouden kunnen worden beslecht. Vooral de inzet van het luchtwapen zou dit mogelijk moeten maken. De traumatische gebeurtenissen in Somalië wakkerden deze gedachte verder aan. Tijdens dit conflict bleek de inzet van soldaten op de grond immers nog steeds erg riskant. Inzet van de grondtroepen diende dan ook te worden geminimaliseerd en precisiewapens, vanaf grote afstand of hoogte gebruikt, zouden dat mogelijk maken.

³ The President of the United States, *The National Security Strategy of the United States of America* (Washington, September 2002), 6.

⁴ Frontline, *War in Europe, Interview with General Michael C. Short* (2000), 6.

⁵ Chairman of the Joint Chiefs of Staff, *Joint Vision 2020* (Washington DC, US Government Printing Office, 2000), 1.

Inzet luchtwapen beperkt effectief

Latere conflicten, zoals Kosovo en Afghanistan, toonden echter het ongelijk van deze redenatie aan. De tactische inzet van het luchtwapen bleek slechts beperkt effectief. Dit heeft diverse redenen.

Ten eerste zijn er problemen met de doelonderkenning. De angst om vliegtuigen of helikopters bloot te stellen aan (te) veel luchtafweer, leidt tot de neiging doelen vanaf grote hoogten te onderkennen en te bestrijden. Dat is echter verre van eenvoudig zonder 'ogen op de grond'. Wij verwijzen daarvoor onder andere naar de zeer geringe Servische verliezen in Kosovo.⁴

Daarnaast is de cyclus tussen aanvraag en effect bij het luchtwapen (nog) te lang. Door de diverse commandolagen en communicatiemiddelen welke nodig zijn om een aanvraag voor het luchtwapen te laten uitmonden in tactische inzet, kan de snelheid van het luchtwapen zich zelden meten met de snelheid waarmee operaties op de grond zich ontwikkelen.

Ten tweede is het luchtwapen politiek niet altijd bruikbaar. Inzet van het luchtwapen vindt vrijwel altijd plaats in bondgenootschappelijk verband. De leiding berust hierbij vaak bij de vs. Als de vs deze rol echter niet op zich willen nemen, blijkt er momenteel geen enkel aanvaardbaar alternatief voorhanden. Wat dat kan betekenen voor grondstrijdkrachten heeft de KL ervaren in Srebrenica.

Ten derde bleek bij inzet van het luchtwapen de kans op ongewenste schade te groot. Mede ingegeven door het vliegen op grote hoogte is het moeilijk te zien of het doel een tractor of een tank is. Wie herinnert zich niet de beelden van gebombardeerde vluchtelingen in Kosovo of de beschadigde Chinese ambassade in Belgrado?

Ten vierde: het luchtwapen is geen vervanging gebleken van grondstrijdkrachten. Van welke aard het conflict ook is, er zal altijd een fase ontstaan

waarin daadwerkelijk grondtroepen moeten opereren. De reden hiervoor ligt in de kwaliteiten van grondstrijdkrachten. Zij alleen beschikken over de eigenschappen om 24 uur per dag, in ieder soort terrein en in elk weer te opereren. Generaal Shinseki acht daarom een positieve herwaardering van de US Army noodzakelijk. Een wrange conclusie, zo kort nadat de vs de omvang van hun grondcomponent sterk hadden gereduceerd. Maar beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald.

Toekomstvisie

Verder ontstond het besef dat de snelheid waarmee op een oplaaiend conflict kan worden gereageerd, een belangrijke succesfactor is. Snel en daadkrachtig optreden kan een conflict als het ware in de kiem smoren. In het licht van het voorgaande vereist dit natuurlijk wel een parate en vooral transportabele US Army. Echter, zowel de luchtmacht als de zeestrijdkrachten blijken over onvoldoende geschikt strategische transportcapaciteit te beschikken om tijdig te kunnen voldoen. Kortom: het werd tijd voor een integrale, vernieuwende toekomstvisie voor de gehele krijgsmacht.

Deze toekomstvisie is vastgelegd in het document *Joint Vision 2020*, uitgegeven door de *Chairman van de Joint Chiefs of Staff* (JCJS). De missie van de krijgsmacht is hier kort en kernachtig weergegeven:

The primary purpose of our forces has been and will be to fight and win the Nation's wars.⁵

Hiertoe is een krijgsmacht nodig die zowel oorlogen kan winnen als kan bijdragen aan de vrede. Daarom streeft men naar volledige overheersing op alle aspecten van het spectrum van gewapende conflicten, met als basis superioriteit op het gebied van informatie, precisie-inzet van wapens, optimale bescherming, doelgerichte logistiek en vooral dominante manoeuvre. Materiaal speelt hierin echter slechts een afgeleide rol; het gaat vooral om doctrine, organisatie,

opleiding en training en leiderschap. Alleen als deze aspecten goed zijn ingevuld, kan optimaal gebruik worden gemaakt van het materieel en de beschikbare technologie. Daarbij wordt uiteraard veel nadruk gelegd op samenwerking tussen en integratie van de diverse krijgsmacht delen.

'Transformation': de inhoud

Als directe afgeleide sluit de 'Objective Force' voor wat betreft het gedachtegoed volledig aan op de 'Joint Vision'. De ideologische basis hiervan en de te bereiken doelen zijn duidelijk weergegeven door generaal Sinsheki. Zijn woorden spreken voor zich:

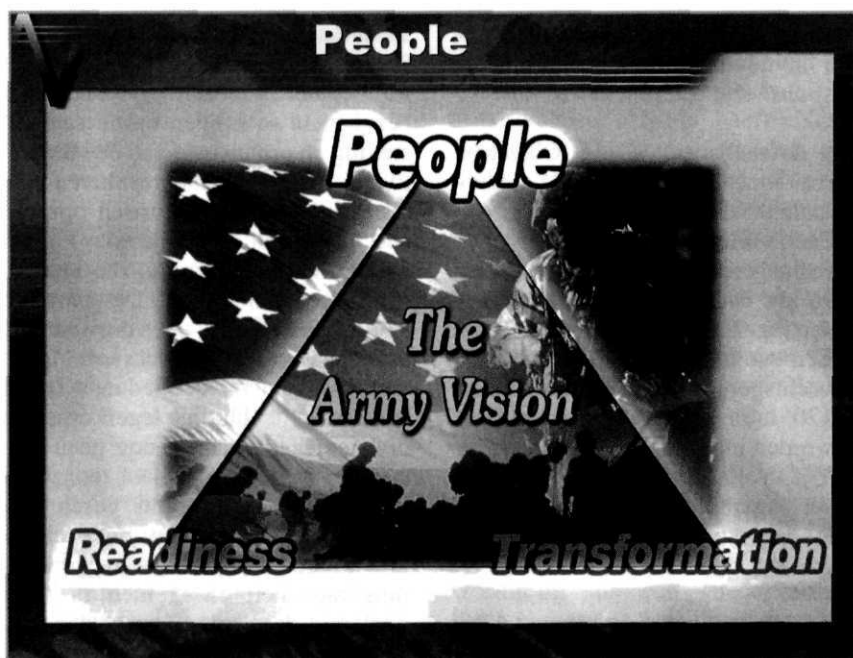
Our non-negotiable contract with the American people is to be a warfighting Army – persuasive in peace, invincible in war. Army Objective Force units will dominate land operations, providing the decisive complement to air, sea and space operations.

Objectives for achieving this goal are:

- increasing strategic responsiveness;
- developing a clear long-term strategy to improve operational jointness and to implement the goals of Joint Vision 2020;
- developing leaders for joint warfighting as well as change;
- completing the full integration of the Active and Reserve components;
- manning our warfighting units;
- providing for the well-being of soldiers, civilians, and family members.⁶

Het behoeft geen betoog dat 'transformation' dus meer is dan nieuw materieel en een andere organisatie. Het gaat ook en vooral over de mens, met bijzondere aandacht voor leiderschap,

⁶ Eric K. Shinseki, General, US Army, Chief of Staff, *Intent of the Chief of Staff, Army* (Washington DC, 23 June 1999), 1.

training, vorming en zorg. We komen later terug op de 'software'.

Drie soorten eenheden

De 'hardware' waartoe 'transformation' uiteindelijk moet leiden, wordt met name bepaald door het expeditieve karakter van de US Army, gecombineerd met historische ervaringen. Tijdens de eerste fase van de Golfoorlog bleek er behoefte te zijn aan drie soorten eenheden.

Ten eerste moest men beschikken over lichte, snel transportabele eenheden die op zeer korte termijn de militaire aanwezigheid van de Verenigde Staten in crisisgebieden gestalte konden geven. Tijdens de Golfoorlog waren dit met name de luchtlandings- en luchtgelande lichte infanterie-eenheden zoals de 82nd Airborne Division and the 101 Air Assault Division.

Ter plekke bleek echter dat deze eenheden onvoldoende voortzettingsvermogen, bescherming, en gevechtskracht hadden om de dreiging (massaal gemechaniseerde eenheden) met vertrouwen tegemoet te zien. Gemechaniseerde eenheden beschikten wel over voldoende capaciteit op dit gebied, maar konden niet op tijd in

het theater aanwezig zijn. Toen al werd de behoefte onderkend aan eenheden die luchttransportabel zijn en toch het gevecht van verbonden wapens op brigadeniveau kunnen voeren, voldoende bescherming en gevechtskracht bieden, en logistiek grotendeels zelfstandig kunnen opereren. Kortom, men ontdekte de behoefte aan een hybride eenheid: zwaar genoeg om te vechten, licht genoeg om te kunnen vervoeren.

Ten slotte was er de behoefte aan zware middelen, waarmee de overwinning kon worden bevochten. Dit zijn de gemechaniseerde eenheden, welke in het gevecht van verbonden wapens, gebruikmakend van het volledige operationele raamwerk en alle dimensies van het gevechtveld, het slagzwaard vormen van het leger.

Revolutionair aan het concept van de 'Objective Force' is dat de capaciteiten en de specifieke voordelen van de drie hierboven genoemde eenheden worden ondergebracht in één soort eenheid. Kortom: eenheden van de 'Objective Force' moeten zowel kunnen optreden als lichte, hybride en zware eenheid. Daarnaast dienen ze te voldoen aan de zeven doelstellingen

van 'transformation' zoals weergegeven in de inleiding van dit artikel (*responsive* et cetera).

Met de eenheden van de 'Objective Force' moet de US Army de onderstaande inzet kunnen garanderen:

- a. Een volledig getrainde en gevechtsgereede brigade, die binnen 96 uur overal ter wereld kan worden ingezet.
- b. Een volledig getrainde en gevechtsgereede divisie, die binnen 120 uren overal ter wereld kan worden ingezet.
- c. Vijf volledig getrainde en gevechtsgereede divisies, die binnen 30 dagen overal ter wereld kunnen worden ingezet.⁷

Het zal duidelijk zijn dat het ontwikkelen van dergelijke, multifunctioneel inzetbare gevechtseenheden tijd kost. De verwachting is dan ook dat het nog zeker tien jaar duurt voordat de eerste eenheden van de 'Objective Force' het licht zien. Belangrijk hierbij is dat de Amerikanen bij de ontwikkeling uitgaan van hun grootste kracht, nl. technologische overwicht. De ontwikkeling van de 'Objective Force' is daarom vooral *capability driven* in plaats van *threat-driven*.⁸ Gebruikmakend van de modernste technieken op het gebied van wapentechnologie, bescherming, communicatie, sensortechniek, et cetera moet de 'Objective Force' in staat zijn tot *see first, understand first, act first and finish decisively*. Kortom, zo snel mogelijk een volledige overwinning bereiken. Men wil (en kan) zich geen langdurige gewapende conflicten meer veroorloven.

⁷ Army Magazine, *The Army magazine hooah guide to Army Transformation* (February 2001), 25.

⁸ US Department of Defense, *Quadrennial Defense Review Report* (Washington DC, September 2001) IV.

⁹ o.a. TRADOC Pamphlet 525-3-92, *The US Army Objective Force, Operational and Organizational Concept for Units of Employment* (Fort Monroe, Virginia, Draft 1, November 2001), 4.

¹⁰ o.a. TRADOC Pamphlet 525-3-0, *The US Army Objective Force, Operational and Organizational Concept* (Fort Monroe, Virginia, Draft 1, November 2001), 50.

Samenstelling en organisatie 'Objective Force'

Momenteel is men bij TRADOC druk bezig zicht te krijgen op de samenstelling en organisatie van de 'Objective Force'.⁹ De eerste resultaten zijn als volgt. In organisatorisch opzicht beschrijft men de 'Objective Force' als een *unit of purpose*, die bestaat uit twee elementen. De *unit of employment* moet de voorwaarden scheppen voor een succesvolle inzet van manoeuvre-eenheden. Denk hierbij aan het huidige legerkorps- en divisieniveau, waarbij nog geen uitspraak wordt gedaan of en welk niveau er kan worden geschrapt. Hiertoe beschikt men over eigen inlichtingen, opsporings- en verkenningcapaciteit en is men in staat doelen in de diepte te bestrijden met vóórdragende munitie en helikopters. Dit moet leiden tot een gedwongen echelonnering en fragmentatie van vijandelijke eenheden, die uiteindelijk door de *unit of action* moeten worden vernietigd. Deze laatste komt overeen met het huidige brigade-niveau en voert het gevecht in alle dimensies en op alle afstanden, inclusief het nabijgevecht.

Qua uitrusting wordt de kern van de 'Objective Force' gevormd door het *Future Combat System* (FCS). Dit is een universeel platform, dat modulair kan worden opgebouwd en gebruikt als tank, pantservoertuig of artilleriedrager. Mogelijk zullen deze functies zelfs (gedeeltelijk) worden geïntegreerd en gecombineerd met nieuwe elementen zoals *Unmanned Aerial Vehicles* (UAV) en robotica. Kortom: het is een systeem van systemen en voor de US Army de gezichtsbepalende 'hardware' van 'transformation'. Het FCS moet door de lucht kunnen worden vervoerd met bestaande middelen (C-130/C-17) en belichaamt alles waar de 'Objective Force' voor staat: gebruik van hoogwaardige composieten voor gewichtsbesparing en bescherming, (nog deels te ontwikkelen) geavanceerde wapensystemen en munitie, technologie die detectie en bestrijding van het platform vrijwel onmogelijk moeten maken en

hoogwaardige sensoren, identificatiemiddelen en communicatieapparatuur.

Opvallend is verder de volledige integratie van helikopters in grondeenheden, een algemene tendens in de Verenigde Staten. Zo zullen vanaf 2003 ook de tot nu toe door de US Air Force gevlogen helikopters, ten behoeve van speciale operaties worden ondergebracht bij de US Army. Daarnaast is een belangrijke rol weggelegd voor precieze lange-afstandmunitie, waarbij vooral bestaande platformen zoals de MLRS als lanceereenheid zullen worden gebruikt.

Ondanks al deze organisatorische en technologische ontwikkelingen blijft ook binnen de 'Objective Force', de factor mens de beslissende kracht. In hun eigen bewoordingen is dat als volgt geformuleerd:

Successful Objective Force operations will be grounded in the human dimension, the vital heritage of America's Army.¹⁰

Dit besef wordt ook gelijk vertaald in formulering van een visie en toekomstig personeelsbeleid. Zo zullen de toekomstige leiders van de US Army worden geselecteerd en zullen zij zich verder ontwikkelen door het achtereenvolgens vervullen van functies bij de 'Objective Force'.

Ten slotte nog een viertal opmerkingen. Ten eerste: de 'Objective Force' zal zich niet alleen beperken tot het parate deel van de US Army, ook de reservecomponent zal (gedeeltelijk) deel uitmaken van de 'Objective Force'. Dit is geheel in lijn met het grote belang wat traditioneel in de VS wordt gehecht aan deze laatstgenoemde eenheden, zoals opgenomen in onder andere de 'National Guard'. Ten tweede: de exacte mix van de 'Objective Force' staat nog geenszins vast. Het is verre van uitgesloten dat diverse 'Objective Force'-eenheden een licht c.q. zwaar karakter zullen behouden. Zo blijken lichte eenheden uitermate geschikt om te opereren in

onherbergzaam of ge-urbaniseerd terrein (hetzelfde soort terrein waar vele asymmetrische conflicten zich zullen afspelen) en toont het optreden van Israël in de bezette gebieden aan dat tanks en gemechaniseerde eenheden eveneens uitstekend zijn te gebruiken bij dergelijke conflicten. Zestig ton staal biedt immers per definitie meer bescherming dan twintig ton.

Ten derde: het schrappen van de nieuwe gemechaniseerde houwitser 'Crusader' dient niet te worden geïnterpreteerd als een afnemend belang aan artillerie. Integendeel, de Amerikanen zijn van mening dat hoe meer het gevecht op afstand wordt gevoerd, hoe beter het is.

Waarom is het project dan toch in de ijskast gestopt? De verklaring ligt vooral in politieke en financiële redenen. De Amerikaanse minister van defensie Rumsfeld, wil, mede gezien de huidige veiligheidssituatie, het tempo van 'transformation' opschroe-

ven. Teneinde hiervoor de financiële middelen vrij te maken is geschrapt, uitgesteld of gereduceerd in een aantal grote materieelprojecten, zoals de 'Crusader', 'Comanche', F-22 en conventionele onderzeeërs.

Het was een éézijdige beslissing van de minister, die leidde tot grote spanningen met (in het geval van de 'Crusader') generaal Shinseki, die niet bereid is een operationeel risico te lopen met zijn zware eenheden (de *Legacy Force*). Wordt dus vervolgd.

Overigens mogen we bovenstaande situatie absoluut niet eenzijdig vertalen naar Nederland en de mogelijke aanschaf van een nieuwe houwitser voor de KL. Zeker na het voorlopig afzien van de vervanging van de mortieren, beschikt een Nederlandse gemechaniseerde brigade slechts over één uniek en uiterst schaars middel: de houwitser. Hierbij zal de brigade slechts beperkte steun ontvangen van de divisie in de vorm van MLRS en

mogelijk helikopters. Dit is van een volstrekt andere dimensie dan de vuursteun die een overeenkomstige Amerikaanse brigade heeft. Naast mortieren (!) en houwitsers heeft men momenteel de beschikking over een scala aan andere wapensystemen om precieze, lange-afstandsmunitie doelen in de diepte mee uit te schakelen. Denk hierbij aan helikopters (Apache, Comanche) en MLRS-systemen met een veel grotere draacht en werking dan overeenkomstige Nederlandse systemen.

Ten vierde: nog meer dan voorheen wordt belang gehecht aan Speciale Operaties. Mede op grond van de recente ervaringen in Afghanistan wordt dit als een succesverhaal gezien, waarbij het 'joint'-karakter onverkort van kracht blijft. Het aantal beschikbare middelen voor Speciale Operaties zal dan ook ongetwijfeld sterk worden uitgebreid.

Zoals gezegd, het bovenstaande is

'Stryker'

toekomstmuziek. De vs blijven daarom de komende decennia nog volledig vertrouwen op hun huidige organisatie: de 'Legacy Force'. De huidige, gemechaniseerde divisies, uitgerust met de 'M1 Abrams'-tank en de 'M2/M3 Bradley', blijven derhalve de ruggegraat van de US Army tot de 'Objective Force' volledig operationeel is (2030). En zelfs dan betekent dat niet automatisch dat de 'zware eenheden' zijn uitgefaseerd (misschien wel de grootste misperceptie omtrent 'transformation').

IBCT

De vs wachten de ontwikkelingen niet lijdzaam af. Nu is er immers al behoefte aan hybride, snel te transporteren eenheden die het gat kunnen vullen tussen lichte eenheden (*airborne*, *airmobile*, lichte infanterie) en de zware gemechaniseerde eenheden. Daarom heeft men de zogenaamde *Interim Brigade Combat Teams* (IBCT) opgericht, die geheel door de lucht kunnen worden vervoerd en waarvan de eerste twee momenteel operationeel zijn. Vanwege de tijdsdruk zijn deze eenheden uitgerust met op de markt beschikbare middelen, zoals de LAV-III, in de US Army inmiddels omgedoopt tot 'Stryker' (een acht-wiel-pantservoertuig).

Bijkomend voordeel van de IBCT is dat het een uitstekend medium is voor het uitvoeren van experimenten met het oog op de uiteindelijke 'Objective Force'. Ook hebben de IBCTs ook een soort symboolfunctie: deze eenheden zijn de concrete voorbodes van de toekomstige US Army, de belichaming van 'transformation'. Overigens: totdat deze IBCTs operationeel waren gesteld werden ze doorgaans *Initial Brigade Combat Teams* genoemd,¹¹ terwijl binnen TRADOC veelvuldig de naam *Stryker Brigade Combat Team* (SBCT) wordt gehanteerd. Redenen

¹¹ Army Magazine, *The Army magazine hooah guide to Army Transformation* (February 2001), 25.

¹² US Army, FM 22-100, *Army leadership, BE, KNOW, DO* (Washington DC, August 1999), 2-2.

genoeg voor spraakverwarring, maar het zijn dezelfde eenheden.

Ondanks de introductie van de IBCTs blijven de vs voorlopig beschikken over lichte eenheden, die als eerste kunnen worden ontplooid. Het betreft de reeds eerder genoemde luchtlandings- en luchtmobiele eenheden, aangevuld met een lichte infanteriedivisie (10th Mountain Division).

Kortom, totdat de 'Objective Force' volledig is uitgekristalliseerd, voorziet de US Army in haar taken door het aanhouden van drie soorten eenheden: lichte eenheden voor snelle projectie, interim-eenheden voor tijdelijk afdoende gevechtskracht en zware eenheden die de uiteindelijke overwinning moeten bevechten.

Homeland Security

Een recente ontwikkeling die invloed uitoefent op al het bovenstaande is *Homeland Security*. Het is duidelijk dat de aanslagen van 11 september hun invloed doen gelden. Een eerste effect is in ieder geval dat de financiële middelen voor defensie belangrijk zijn verruimd. Hierdoor wordt de haalbaarheid van 'transformation' uitermate vergroot. Daarnaast kan de verdediging van het grondgebied en de burgers van de vs ook consequenties hebben voor de ontplooiing van de krijgsmacht. Naar het zich laat aanzien zal het zojuist opgerichte departement van 'Homeland Security' zich bij de verdediging van de vs niet alleen richten op een integratie van bestaande organisaties, zoals de 'Coast Guard', FBI en diverse inlichtingendiensten, maar ook frequent een beroep doen op de krijgsmacht voor 'Homeland Defense'.

De krijgsmacht zal hierbij vooral een rol spelen bij buitengewone omstandigheden, zoals een aanval op het grondgebied van de vs. In alle andere gevallen ligt de verantwoording bij het nieuwe departement voor 'Homeland security'.

Normen en waarden

Ten slotte komen we terug op de 'software'. Zoals aangegeven wordt

de mens altijd als de beslissende factor beschouwd. Dit is in de gehele US Army verweven. Voorop staat het aanhouden van specifieke normen en waarden, genoemd de *army values*.¹² Van initiële opleiding tot het US Army War College is het dagelijks leven doorspekt met begrippen als *loyalty*, *duty*, *respect*, *selfless service*, *honor*, *integrity* en *personal courage*. Dit geldt voor alle rangen en standen en onder alle omstandigheden, ook buiten dienst.

Daarnaast wordt er uitputtend aandacht besteed aan opleiding en training en leiderschap. Om met het eerste te beginnen: grote waarde wordt gehecht aan het persoonlijke vakmanschap van de militair en de toepassing hiervan in de opleiding en training van eenheden. Door toepassing van een veelheid aan geavanceerde onderwijsleermiddelen, een centrale wijze van planning en het veelvuldig gebruik van geïnstrumenteerde oefenterreinen (zoals het bij velen bekende Hohenfels), wordt een hoog realiteitsgehalte bereikt.

'Transformation' borduurt hierop voort, met een extra accent op het begrip *self-development*. Hierbij gaat men er vanuit dat de militair niet alles wordt aangereikt, maar ook het initiatief moet nemen om zichzelf verder te ontplooiën. Om dit te bereiken wordt (nog meer) geïnvesteerd in afstands-onderwijs met behulp van internet, en computerondersteund onderwijs. Opvallend is dat men het 'mengen' van eenheden momenteel niet opportuun acht. Gebaseerd op doelmatigheids-overwegingen, beschikbare vakkennis en mentale overwegingen, blijven (pantser)infanterie- en tankeenheden uniek en ongemengd.

Leiderschap is vastgelegd in een uitgebreid voorschrift, 'FM 22-100 Army Leadership'. Dit wordt voortdurend aangepast aan veranderingen in doctrine, organisatie, inzet en inzichten. Niet alleen wordt beschreven wat een leider moet kunnen en doen (KNOW en DO), maar vooral wat een leider moet zijn (BE).

Wederom zien we een nadruk op nor-

men en waarden en het belang van leiderschap voor uiteindelijk succes. Een grote rol is hierbij weggelegd voor de bereidheid risico's te nemen (zowel fysiek als mentaal), een onvoorwaardelijke voorbeeldfunctie en de begeleiding van kader (*mentoring*). Het is dan ook niet verwonderlijk dat personeel en leiderschap niet alleen nu een hoofdrol spelen, maar ook worden beschouwd als de kern van 'transformation'. Ze worden gezien als de bepalende succesfactoren.

'Transformation': de analyse

Alvorens we beschrijven wat de waarde van 'transformation' kan zijn voor de KL, moeten we de sterke en zwakke punten van dit proces beknopt analyseren. Op grond daarvan wordt vervolgens de brug geslagen naar de toekomst.

Joint vision

Het absolute winstpunt van 'transformation' is de integratie van de toekomst van de US Army met de visie van de politieke leiding en CJCS.

Gebaseerd op de, door de politieke leiding onderschreven, 'National Military Strategy' wordt voor de gehele Amerikaanse krijgsmacht de 'Joint Vision' opgesteld. Dit is het richtpunt voor de toekomst, het proces om daar te komen krijgt gestalte in de filosofie genaamd 'Army Transformation'. Dit proces schept binnen de US Army duidelijkheid en eenheid van opvatting omtrent de toekomst. Onmiskenbaar is dat er veel zal veranderen en veel tollens losstaan, maar de context is iedereen duidelijk. De koers staat immers vast en is niet meer afhankelijk van de roerganger die toevallig dienst heeft.

Grondcomponent

Een tweede belangrijke winstpunt van de huidige ontwikkelingen, is de door alle niveaus onderschreven positieve herwaardering van de grondcomponent van de krijgsmacht. Het belang van een sterke US Army is onbetwistbaar vastgesteld en de VS zijn bereid daaruit hun conclusies te trekken.

Zeker na 11 september 2001 is het volstrekt duidelijk dat deze waarheid zich niet beperkt tot symmetrische

conflicten; ook bij asymmetrische operaties blijft de bewapende grondsoldaat een hoofdrol spelen. Hierin zijn landstrijdkrachten uniek en onvervangbaar. Maar de invulling van deze rol zal wel steeds hogere eisen stellen aan de landstrijdkrachten.

Het uitgebreide gevechtsveld, multi-dimensionaal optreden en technologische innovaties zullen ertoe leiden dat, meer dan nu nog het geval, de soldaat in staat moet zijn zelfstandig te opereren, met initiatief te handelen en zich aan elk terrein en soort operatie snel aan te passen. Dit vereist vele modernisering en investeringen in landstrijdkrachten.

Personeel

Een andere waarde van 'transformation' is dat de factor personeel integraal is meegenomen in de visie. Deze benadering is een belangrijke voorwaarde om op termijn te beschikken over militairen met intellectuele en mentale bagage, zodat op het juiste tijdstip over de juiste leiders wordt beschikt. Voor het personeel is ook volstrekt duidelijk wat er van ze wordt verwacht. De 'values' zijn niet tijdsgebonden en blijven dus onverkort van kracht. Daarnaast zoekt men echter naar militairen die kunnen omgaan met veranderingen, kritisch zijn ten opzichte van zichzelf en anderen en zich op grond hiervan verder ontwikkelen. Om deze eigenschappen te garanderen kunnen ze nu reeds in werving, selectie en loopbaanpatronen worden verwerkt.

Als een ander positief aspect beschouwen wij de absolute wil om de top te bereiken en de beste te zijn. Dit heeft een onbetwist motiverende en bindende werking en leidt tevens (zeker in de VS) tot veel respect. Iets meer van dit streven zou ook de KL niet misstaan, zeker gezien de potentie die wij in huis hebben en die wij voortdurend willen bewijzen in operaties en andere situaties.

Een ander belangrijk punt is dat ook de reservecomponent van de US Army in de toekomst een volwaardig onder-

deel van de krijgsmacht blijft. Een bewijs hiervoor is de beslissing ook reserve-eenheden mee te nemen in de transformatie. De interoperabiliteit met de actieve component is daarmee gegarandeerd. Operationele inzet van deze component zal dus ook in de toekomst aan de orde zijn. Deze keuze is van belang, want daarmee blijft de band tussen krijgsmacht en maatschappij zo hecht mogelijk. De vs beseffen het belang daarvan.

Innovatie

Ten slotte betekent 'transformation' een geweldige impuls voor innovatie. De consequenties hiervan voor de ontwikkelingen van nieuwe technologieën, materialen, doctrine, opleidings- en trainingsmogelijkheden en leiders zijn ongekend en zullen de vs niet alleen een ongekende voorsprong geven op militair terrein, maar ook een belangrijke positieve impuls zijn voor de vs als geheel. Wij ervaren dagelijks de geweldige stimulans die daarvan uitgaat op het dienende personeel.

Kanttekeningen en risico's

Toch is 'transformation' niet alleen maar hosanna. Enige kanttekeningen en risico's zijn op zijn plaats.

Politiek risico

Allereerst is er een politiek risico. 'Transformation' is in feite een 'joint' filosofie, maar dat komt in de verdere uitwerking niet echt uit de verf. Dat geldt overigens voor alle krijgsmacht-delen. Zo is er onmiskenbaar sprake van een overlap tussen de rol van de landstrijdkrachten en de US Marines (die in feite hetzelfde doen, namelijk na transport door de lucht of over

water, operaties uitvoeren op het land), van concurrentie tussen de US Air Force en US Navy voor wat betreft de uitvoering van *Theatre Missile Defense* en is niet duidelijk welk krijgsmachtdeel zich primair verantwoordelijk acht voor de planning en uitvoering van tactische luchtsteun¹³ (Air Force of Army). De kans bestaat dat de politiek ingrijpt en meer samenwerking (en dus ook taakverdeling) tussen de diverse krijgsmacht-delen eist. Dat betekent dat veel projecten zullen vertragen, wijzigen of worden geschrapt. In ieder geval zal het veel aanpassingen vergen.

Financieel-technologisch risico

Het begrip 'Objective Force' moet met enig relativiseringsvermogen worden beschouwd: dit science-fiction-achtige beeld zal niet altijd in lijn zijn met de realiteit. Om te beginnen is nog onzeker of de technologie kan bieden wat men ervan verlangt. Dit voorschot op de toekomst weegt zwaar. Verder zullen de financiën uiteindelijk bepalen hoe de 'Objective Force' er zal uitzien en welke doelen ermee worden bereikt. Er is zeker geen blanco cheque verstrekt door de President en dus zullen er waarschijnlijk keuzes moeten worden gemaakt.

Mentaal risico

Er is een mentaal risico. De 'Objective Force' moet worden gezien als een mammoettanker. De omvang en koers is globaal bekend, maar door nieuwe ontwikkelingen en ervaringen zal de politieke en militaire leiding de koers af en toe bijstellen. De US Army weet dus globaal in welke richting ze gaat, maar nog niet waar ze uitkomt. Deze onzekerheid leidt onder het personeel soms tot onbegrip; het biedt niet het duidelijke plaatje en houvast wat men graag ziet.¹⁴

Operationele risico's

De 'Interim Force' heeft voorsnog te weinig gevechtskracht om zelfstandig succesvol en zonder grote verliezen te worden ingezet. Daarnaast dreigt de 'Legacy Force' te worden uitgehold door gebrek aan middelen en training en is nog niet duidelijk

wanneer men kan beschikken over een afdoende 'Objective Force'.¹⁵

Onderbouwing van de eisen

De US Army loopt risico met de onderbouwing van de eisen die zijn gesteld aan de 'Objective Force' voor wat betreft tijd en omvang van inzet. Eigenlijk is niet goed bekend waarom een brigade binnen 96 uren overal ter wereld moet kunnen worden ontplooid; het is zeker geen eis die van de CJCS komt. Het is dan ook niet verbazingwekkend dat deze eisen op weerstand stuiten bij de US Marines, die zichzelf als de ultieme Amerikaanse *Reaction Force* zien.

Transportcapaciteit

In samenhang met het punt hierboven is de benodigde transportcapaciteit voor de 'Objective Force' momenteel niet aanwezig en lijkt ook niet gecoördineerd met de overige krijgsmacht-delen. Dit kan bijvoorbeeld leiden tot conflicten met de Air Force, die meer ziet in de aanschaf van jagers dan te investeren in transportvliegtuigen. Kortom, over de inzet van de 'Objective Force' zal nog veel te doen zijn.

Logistiek risico

Een toekomstig niet-lineair gevechtsveld zal grote eisen stellen aan de logistiek. Zelfstandig, op grote afstand van elkaar opererende, beweeglijke en lethale eenheden vereisen een andere visie op logistiek dan nu het geval is. Regelmatige aanvoer door eigen terrein zal meer uitzondering dan regel worden, zeker op tactisch niveau. Dit zal mogelijk leiden tot de wens tot grotere efficiency bij het gebruik van voorraden (zuinige motoren, doeltreffende en effectieve munitie), hogere logistieke zelfstandigheid en een ander geneeskundig systeem. Dit aspect is nog niet of nauwelijks geïntegreerd in de huidige plannen.

Doelmatigheidsrisico

Het experimentele karakter van 'transformation' impliceert dat niet altijd doelmatig met middelen zal worden omgesprongen. Ontwikkelingen zullen stoppen, experimenten mislukken

¹³ o.a. TRADOC Pamphlet 525-3-0, *The US Army Objective Force, Operational and Organizational Concept* (Fort Monroe, Virginia, Draft 1, November 2001), 25.

¹⁴ Leonard Wong, *Stifling innovation, developing tomorrow's leaders today* (US Army War College, April 2002), 34.

¹⁵ US Department of the Army, *The Army Training and Leader Development Panel Officer Study, Report to the Army* (Washington DC: US Department of the Army, December 2000) OS-1.

en plannen niet haalbaar zijn. Dit wordt momenteel geaccepteerd als expliciete consequentie; de vraag is of deze houding zal standhouden.

Internationaal risico

De vs zullen ervoor moeten waken dat de bondgenoten 'aan boord blijven'. De vs hechten grote waarde aan *burden sharing*, dat wil zeggen dat men er vanuit gaat dat bondgenoten en coalities een deel van de lasten dragen. Een belangrijke voorwaarde is echter handhaving van een bepaalde mate aan interoperabiliteit met deze bondgenoten. Gezien de geplande ontwikkelingen op het gebied van C4ISR en de hiervoor benodigde investeringen, is het twijfelachtig of alle bondgenoten eenvoudig op deze systemen kunnen 'inpluggen'.

'Transformation' en de Nederlandse krijgsmacht

Na de hoofdlijnen van 'transformation' te hebben weergegeven en geanalyseerd, is het tijd tot de kern te komen: wat kan 'transformation' betekenen voor de krijgsmacht in het algemeen en de KL in het bijzonder? Dit is een open discussie. We zijn ons bewust van de vele onzekerheden omtrent 'transformation', de verschillende interpretaties omtrent de toekomst van de krijgsmacht en de KL en de persoonlijke voorkeuren. We verkopen hier dan ook geen absolute waarheden, maar geven wel onze visie. Wat de waarheid is zal de tijd ons leren.

Gebrek aan visie

In de eerste plaats zouden wij ons in Nederland in politiek en militair opzicht eens moeten spiegelen aan de wijze waarop 'Force Development' in de vs totstandkomt. Daar is dit proces gebaseerd op een duidelijke lange-termijn-toekomstvisie, afgestemd op de politieke leiding.

Hoe anders is de situatie in Nederland. Niet alleen is er in ons land al jaren sprake van functionele onzekerheid bij Defensie, maar ook een te grote mate aan structurele onzeker-

heid. Nederland ontbeert een toekomstvisie op Defensie. Een enkele maal vinden we iets terug in het algemene veiligheidsbeleid en soms produceren de krijgsmachtdelen documenten met een gedeeltelijke lange-termijnvisie. Ook verschijnt er regelmatig een Defensienota. Maar deze documenten zijn vaak op incidentele gebeurtenissen gestoeld of hebben een directe aanleiding tot formulering, zoals een nieuw kabinet of de aanschaf van een belangrijk nieuw wapensysteem. Daarnaast vertonen deze documenten zelden een 'joint' karakter en zeker geen integrale werking in de mate waarin de vs die ten-toonspreiden. Een wrang voorbeeld van dit gebrek aan visie is het Defensie Strategisch Plan. Het is sedert 1998 niet meer bijgesteld!

De belangrijkste consequentie hiervan is dat verdeling van middelen binnen en tussen de krijgsmachtdelen niet is gebaseerd op een strategische visie. Hiermee lopen we de kans dat we over enkele jaren de verkeerde middelen voor een verkeerde dreiging hebben. Daarnaast leidt het gebrek aan visie tot negatieve onzekerheid onder het personeel en een voortdurende competentiestrijd tussen krijgsmachtdelen onderling en tussen de krijgsmachtdelen en de politieke leiding. Of 'transformation' dit alles oplost is de vraag; het schept echter wel duidelijkheid. Overigens kwam de commissie-Franssen begin dit jaar tot soortgelijke conclusies.

Er is behoefte aan een, door de politieke en militaire leiding in samenhang ontwikkelde, oprechte lange-termijnvisie die richting geeft aan de stormachtige ontwikkelingen die ons de komende jaren en decennia zullen bereiken en welke de krijgsmacht hiervoor zodanig richten dat men in staat is proactief te kunnen optreden.

Capaciteit tot winnen

In de tweede plaats laat de Amerikaanse veiligheidsanalyse die ten grondslag ligt aan het veranderingsproces er geen enkele twijfel over bestaan dat landstrijdkrachten te allen tijde beslissend zijn tijdens het conflict en tevens een hoofdrol spelen na het conflict. Dit gegeven vereist een onvoorwaardelijke capaciteit tot winnen (in het eerste geval) en voldoende voortzettingsvermogen om het einde van het gewapende deel van het conflict, de geformuleerde *endstate*, te bereiken. In het toekomstige conflict, dat ver van de eigen haard wordt gevoerd en een keur aan potentiële opposenten kent, vereist dit een US Army met een hoge mate aan mobiliteit, flexibiliteit, bescherming, lethaliëit, C4ISR en voortzettingsvermogen, gecombineerd met de onvoorwaardelijke wil om te winnen.

In Nederland dreigen deze eigenschappen langzaam maar zeker af te kalven. Grote zorgen baart in dit opzicht de structurele reductie in vuursteun (geen geplande vervanging voor mortieren en een onaanvaardbaar verouderde houwitser, de beperkt beschikbare en vooral gebonden luchtsteun bij de Tactische Helikoptergroep en de reeds gememoreerde beperkingen bij tactische luchtsteun door vliegtuigen), de verouderde voertuigen van de pantserinfanterie en genie (twee wezenlijke elementen in het gevecht van verbonden wapens) en het schijnbare gebrek aan bereidheid de beschikbare middelen daadwerkelijk in gevechtsoperaties in te zetten. Daarnaast is krijgsmachtbreed de beschikbare gevechtskracht voor landoperaties uit balans. In feite beschikken we over negen parate en inzetbare bataljons, waarvan er slechts drie zijn gemechaniseerd. De overige (luchtmobiel, mariniers) zijn weliswaar uitermate professioneel en goed getraind, maar missen de bescherming, tactische mobiliteit, vuurkracht en het voortzettingsvermogen die in een groot gedeelte van het geweldspectrum noodzakelijk zijn.

Het is noodzakelijk tot een herbezinning te komen omtrent het toekomstige vermogen van de krijgsmacht landoperaties uit te voeren.

Naar de huidige stand van zaken is er een versnippering tussen de krijgsmachtdelen, beschikken we over te weinig vuursteun, bescherming, mobiliteit en lethaliteit en ontberen we de wil tot daadwerkelijke inzet van de beschikbare middelen.

'Transformation' en de Koninklijke Landmacht

Hoewel hierboven al even is verwezen naar de Koninklijke Landmacht,

zal hierna specifiek worden ingegaan op ons krijgsmachtdeel.

Een eerste constatering is dat de KL in zijn huidige organisatie en samenstelling voorlopig *compatible* blijft met de US Army. Enerzijds omdat de 'Objective Force' nog lang niet is gerealiseerd en het Amerikaanse leger tot die tijd grotendeels is samengesteld conform de Nederlandse eenheden. Anderzijds omdat ook de 'Objective Force' een gevechtseenheid blijft, waar het gevecht van verbonden wapenen wordt gevoerd. Wapendragers en systemen zullen in die organisatie belangrijk worden verbeterd, maar samenwerking met zware eenheden blijft ook dan mogelijk. Wel moet de KL zorgdragen voor het behouden van het vereiste kwaliteitsniveau

door tijdige en juiste investeringen in materieel, personeel en training.

De KL zal met haar huidige materieel niet beschikken over dezelfde strategische mobiliteit als is voorzien voor de 'Objective Force'. Echter, gezien de Nederlandse politieke opstelling van de afgelopen jaren is het sowieso niet waarschijnlijk dat ons land in de nabije toekomst een daadkracht zal vertonen die zich kan meten met die van de Amerikanen of Britten. Kortom, wij zullen niet zo snel de *first entry* uitvoeren. Waarschijnlijker is dat de KL zal participeren met troepen die later op het toneel verschijnen. Gegarandeerd moet worden dat de KL op brigadeniveau het gevecht van verbonden wapens kan blijven uitvoeren. De KL heeft immers de opdracht om,

Objective Force Objectives

Sustainability

Responsiveness

Deployability

Survivability

Lethality

Versatility

Agility

... Strategic Dominance Across the Entire Spectrum of Operations

in voorkomend geval, een brigade te kunnen leveren voor een vredesoperatie met *peace-enforcing*-karakter. Dit stelt eisen aan de opleiding en training en aan het beschikbare materiaal (zie het hierboven gestelde omtrent de geplande reductie in vuursteun).

De huidige organisatie en middelen van de KL zijn in principe uitstekend geschikt om, tenminste het komende decennium, te participeren in een multinationale, bondgenootschappelijke 'decisive force'.

Daarbij zullen echter (wederom) tijdige en juiste investeringen het vereiste niveau moeten blijven garanderen.

Bovenstaande brengt echter een belangrijk aandachtspunt met zich mee. De KL kan dan wel de 'hardware' hebben, maar op het gebied van C4ISR moeten men wel naadloos kunnen aansluiten op onze grootste bondgenoot. De consequenties hiervan moeten goed worden doordacht, maar gezien de schaarste aan financiële middelen, de moeite om eigen technologische projecten te laten aansluiten bij de snelle ontwikkelingen op dit gebied en de behoefte aan gegarandeerde interoperabiliteit, moet de KL mogelijk stoppen met allerlei eigen projecten en nog meer overgaan tot de rol van *smart buyer*. Oftewel: volg de ontwikkelingen in de VS, kijk welke daarvan succesvol zijn en sluit hierbij aan.

De KL moet ervoor zorgen dat de interoperabiliteit met bondgenoten (de VS voorop) gegarandeerd is. Dit kan impliceren dat we stoppen met eigen ontwikkelingen

en nog meer overgaan tot de rol van 'smart buyer'.

Personeel is bepalend voor succes. Dat geldt niet alleen voor de transformatie in de VS, het geldt onverkort ook voor de toekomst van de KL. Wil de KL overleven en groeien naar de rol die de landstrijdkrachten toebehoort, dan moet een aantal zaken naar onze mening tegen het licht worden gehouden. Om te beginnen moet voor iedereen binnen de KL duidelijk zijn wat van hem of haar wordt verwacht. Gezien de unieke rol van de KL is dat meer dan een reguliere werkgever-werknemer verhouding. De krijgsmacht is de enige organisatie die, indien daarom gevraagd, massaal geweld mag gebruiken teneinde operaties te winnen. Daarbij kan mogelijk de inzet van het eigen leven worden gevraagd. Dit is uniek en moet dus ook leiden tot uniek personeel, wat specifieke normen en waarden handhaaft, daar trots op is en dat werkt aan de hand van een algemeen onderschreven visie. Pas als dat is gerealiseerd kan men nadenken over missies en opdrachten. Vervolgens moet worden verzekerd dat het personeel een zodanige loopbaan wordt aangeboden, dat de KL te allen tijde beschikt over de juiste mensen en de juiste leiders op de juiste plek. Dit vereist meer sturing in het functietoewijzingsproces. De organisatorische vrijblijvendheid die momenteel nog aanwezig is, zal niet leiden tot de benodigde personele kwaliteit. Ten slotte zal professionaliteit nog meer moeten worden ingevuld dan nu het geval is. Iedere militair moet optreden als *warfighter*, hetgeen niet alleen kennis vereist om het vak te leren, maar ook een mentale bereidheid vereist.

De kracht van de KL is het personeel. Dit heeft recht op eenduidige normen en waarden en een onwrikbare formulering waar de KL voor staat (de visie).

Op grond van de nu reeds

aanwezige kwaliteiten moet de KL ernaar streven haar mensen de beste te maken.

Dit kan door andere loopbaanpatronen, onvoorwaardelijke nadruk op professionaliteit, een voorbeeldig vakmanschap en een dito mentale instelling.

'Transformation' is dermate ingrijpend, dat er keuzes gemaakt moeten worden. Gezien de financiële middelen en de hierin beschikbare ruimte voor materieel, ontkomt de KL niet aan het stellen van prioriteiten. Deze moeten in lijn zijn met de geformuleerde visie en onmiskenbaar gebaseerd zijn op het bestaanrecht van de KL; het uitvoeren en winnen van operaties te land. Dat betekent mogelijk andere prioriteiten stellen, het afstoten van niet-kernactiviteiten, een centrale regie in de structuur van opleiding en training en veel minder delegatie van bevoegdheden, waardoor staven belangrijk kunnen inkrimpen. Maar dat is het meer dan waard.

Inzet van personeel vereist het beste materieel wat er is. Alle inspanningen moeten er primair op zijn gericht het personeel en de eenheden deze middelen te geven en ermee te trainen; alle andere zaken zijn van secundair belang.

De KL zal er niet aan ontkomen kritisch en creatief te kijken naar de eigen organisatie. Het is onmiskenbaar dat de ontwikkelingen beschreven in 'transformation', ook ons aan het denken zetten. Nadat een visie is geformuleerd, moeten we nadenken over de wijze waarop die visie gestalte moet krijgen. Dit roept op voorhand legio vragen op. Het voert te ver alle mogelijk vragen in dit artikel te

beantwoorden, maar zonder diep te graven zijn er moeiteloos een aantal te noemen. Een bloemlezing van mogelijke hersenbrekers:

- Moet het divisieniveau als zodanig worden gehandhaafd, of volledig worden overgaan tot een soort 'Commando Landstrijdkrachten' waarbij zelfs de kernstaf van de divisie van het toneel is verdwenen?
- Wat voor consequenties kan dit hebben voor de divisietroepen en de brigades? Valt hier efficiencywinst te halen door de beschikbare en nog niet volledig uitgebuite *span of control* van en intern de brigade volledig te benutten? Krijgt de KL dan volledig parate en zelfstandige brigades, of behoudt het alle huidige niveaus?
- Wat zijn de consequenties hiervan voor de reservecomponent?
- Wat betekenen de ontwikkelingen op technologisch gebied en vooral de informatietechnologie voor het COKL? Is een personeelsintensieve staf als het OCIOKL nog steeds nodig en is de versnippering van het COKL over vele locaties nog wel gewenst?

Wij zijn getuige van een militaire revolutie, die leidt tot ingrijpende aanpassingen. De KL moet in staat zijn de noodzaak hiertoe te onderkennen, zichzelf van alle zijden kritisch te bekijken en onconventioneel te durven denken zonder de geformuleerde normen, waarden en ervaringen te vergeten.

Deze opsomming is niet meer of minder dan een bloemlezing van de belangrijkste elementen waarin de Amerikaanse visie op 'transformation' naar onze mening invloed moet uitoefenen op de Koninklijke Landmacht. De ontwikkelingen bij onze grootste bondgenoot (en enig overgebleven supermogendheid) zullen ons echter nog op tal van andere fronten bezighouden dan de hier aangegeven hoofdlijnen. Het is daarom niet voor niets dat de KL in het recente verleden veel heeft geïnvesteerd in de relaties met de US Army; een investering die hopelijk zijn vruchten afwerpt. In deze context moet dit artikel worden gelezen. Ter afsluiting moet worden gezegd dat 'transformation' uiteraard niet volledig kan worden gekopieerd. Iedere organisatie heeft immers zijn eigen cultuur en kenmerken. Deze verschillen in ogenschouw nemend, kan 'transformation' echter de sleutel zijn voor de toekomst van de KL.

Ten slotte

De KL heeft de afgelopen jaren al een revolutie ondergaan. De inzet in vre-

desoperaties en de verandering in een beroepsleger heeft de KL een nog niet door iedereen onderkende potentie gegeven. Men beschikt over doorgaans goed materiaal, met voldoende opties tot verbeteringen. De infrastructuur is goed en de vulling gaat aan de verwachtingen voldoen. Internationaal wordt de KL gewaardeerd en beschouwd als een serieuze partner. Maar vooral beschikt de KL over de juiste mensen. Dag-in-dag-uit wordt dit bewezen. In Afghanistan, in Macedonië, in Bosnië, in Roosendaal en in Den Haag. Niet altijd in het brandpunt, maar altijd goed en soms voortreffelijk de opdrachten uitvoerend, draagt de KL de grootste last bij de uitvoering van vredesoperaties.

Het wordt tijd onze bescheidenheid te laten varen en oprecht trots te zijn op wat we doen en op wat we kunnen bereiken, in nauwe samenwerking met onze bondgenoten, in alle soorten operaties en overal ter wereld. Misschien is dat wel de belangrijkste 'transformation' die de KL moet ondergaan.

Literatuur

- Army Magazine, *The Army magazine hooah guide to Army Transformation* (February 2001).
- Chairman of the Joint Chiefs of Staff, *Joint Vision 2020* (Washington DC, US Government Printing Office, 2000).
- Frontline, *War in Europe, Interview with General Michael C. Short* (2000).
- Eric K. Shinseki, General, US Army, Chief of Staff, *Intent of the Chief of Staff*, Army (Washington DC, 23 June 1999).
- The President of the United States, *The National Security Strategy of the United States of America* (Washington, September 2002).
- TRADOC Pamphlet 525-3-92, *The US Army Objective Force, Operational and Organizational Concept for Units of Employment* (Fort Monroe, Virginia, Draft 1, November 2001).
- TRADOC Pamphlet 525-3-0, *The US Army Objective Force, Operational and Organi-*

- zational Concept* (Fort Monroe, Virginia, Draft 1, November 2001).
- TRADOC Pamphlet 525-4-0, *The US Army Objective Force, Maneuver Sustainment Concept of Operations* (Fort Monroe, Virginia, Version 18 December 2001).
- US Army, FM 22-100, *Army leadership*, BE, KNOW, DO (Washington DC, August 1999).
- US Department of Defense, *Quadrennial Defense Review Report* (Washington DC, September 2001).
- US Department of the Army, *The Army Training and Leader Development Panel Officer Study, Report to the Army* (Washington DC: US Department of the Army, December 2000).
- Leonard Wong, *Stifling innovation, developing tomorrow's leaders today* (US Army War College, April 2002).